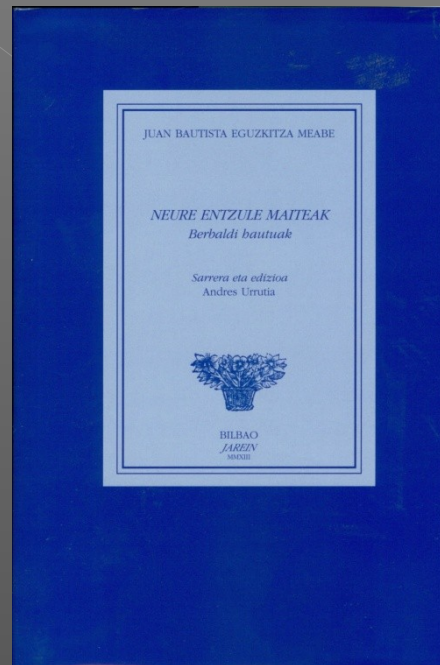

Neure entzule maiteak

Berbaldi hautuak

Neure entzule maiteak
JAREIN bilduma, Labayru Ikastegia
(2013)

Andres Urrutia

1.- Eguzkitza, nor (1875-1939)

Juan Bautista Eguzkitza Meabe

Juan Bautista Eguzkitza Meabe (1875-1939)

2.- Eguzkitzaren erretorika

2.1. Azkue (1921)

Goizean Meza bitarteko itzaldi ederra entzueran, neure barruan ninoan nik: "Ai nok leukean eskueran gramofonu uts bat, bere ementxe erabilteko eskubidea ta yasa! Neure lankide maite onen itzaldi auxe artuta estualdi onetan erara nasaituko nintzateke".

2.2. Onaindia (1975)

Au egin eban Eguzkitzak. Jainkoak emoniko doai ta gaitasunak, talentuak, etzitun beretzat bakarrik gorde; ugaritu ta besteai zabaldu baino. Berbaz erakusteari gagokiozala, gogora daiguzan lemoatar argiak erriz erri egindako itzaldiak, baita ainbat euskal egun eta jaietan esanak be. Ortik ikusi daikegu guztiontzat eredu bikain dogula.

2.3. Erkiaga (1975)

Frase luze ala labur, saillean, erreztu, trabarik bage asi ta amaitu. Ez ekian arek, orduan eta gaur dan egunean nabarmenago, batzuek darabillen ezpan-arteko esturarik eta total-motelik; makulu bitartez mintzamodu aspergarri ta berbartuan diarduenen antzik, ez eban, ez, Eguzkitzak.

3.- Eguzkitza, euskal kulturaren sarean partaide

3.1. Euskaltzaindia: hasierako euskaltzain osoa

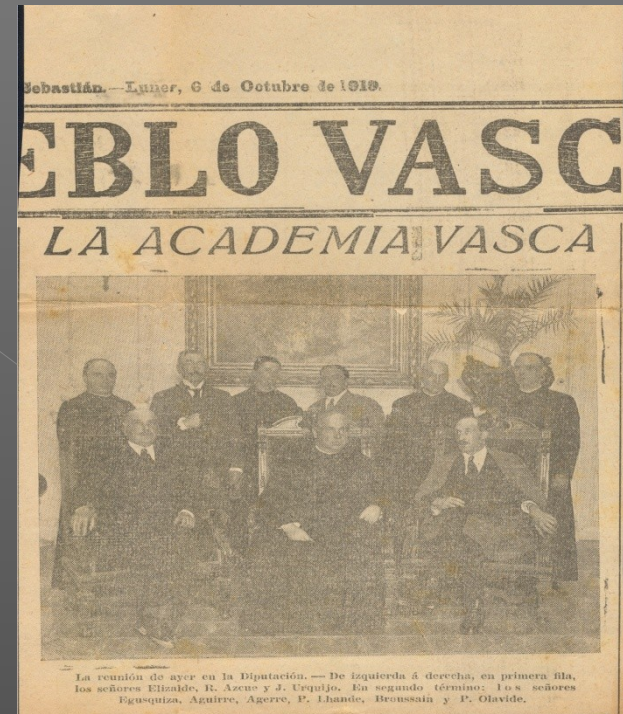
3.2. *Jaungoiko zale*

3.3. *Ekin - Gizarte auzia* (1935)

3.4. *Euzkadi*

Euskaltzaindiaren bilera, XX. mendeko bigarren hamarkadan
Ezkerretik eskuinera. Eserita: Juan Bautista Eguzkitza, Bonifazio Etxegarai, Resurrección María de Azkue, Georges Lacombe. Zutik: Orixe, Martin Landerretxe, Seber Altube, Julio Urkixo, Raimundo Olabide.

Euskaltzaindiaren sorrera ekitaldia (1919)
Ezkerretik eskuinera. Eserita: Julio Urkixo, Resurrección María de Azkue, Luis Eleizalde. Zutik: Raimundo Olabide, Pierre Broussain, Pierre Lhande, Jose Agerre, Txomin Agirre, Juan Bautista Eguzkitza.

4.- Eguzkitza, sermoilaria

4.1. Erretorikaren eremua

Flexanima illa, ut poetae vocant, et omnium rerum regina, eloquentia, potis est langescentes animos incitare, effrenatos moderare, moerentes consolari, afflictos levare, superbos frangere, innocentes erigere, a vitiis deterrere, ad virtutuem allicere, eosque ita permovere, ut aut sperent aut metuant, aut oderint aut ament, quae ipsis ut expetenda aut refugenda aut contemnenda aut amanda proponuntur.

4.2. Sermoi zatiak

4.2.1. Exordium

Neure entzule maiteok.

4.2.2. Narratio

Genesis deritxon liburuak dinosku: «Bere eskuz egindako gizona artu ta atsegintegian ipini eban Jaunak». Zetarako? Paradisuko atsegin artean, ezer egin barik, alper eta nagi biziteko izan ete zan? Ez! «Ut operaretur et custodiret illum. Paradisuko lur emokorra bere bearraz landu ta zaindu egian.» Zetan edo atan lan egiteko, orretarako ipini eban Jaunak paradisuan gizona. Baina orduan lana gizonarentzat atsegina zan, orain, ostera, nekea da.

4.- Eguzkitza, sermoilaria

4.2. Sermoi zatiak

4.2.3. Confirmatio

Onelan ba, S(an) Joserren anaidian dagozanok langile zur eta arduratsuak izan diralako, inori begira egon barik euren artean karidade egiten dabelako, alkarri lagunduaz bestela errian izango litzakezan bearrizan edo premiak be gitxitzen dabezalako, langileen alkargo edo anaidi oni laguntzea gauza zuzen eta bidezkoa dala dirudi.

4.2.4. Refutatio

N(eure) e(ntzule) m(aiteok), gizarteak gorabera andiak izan ditu. Gaur egunean be ondo dagoanik ez dinot; gizarteko gauzak dagozan baino obeto ipini leikezala dirudi, baina gizartea gaur baino askozaz txarrago be egon da. Erroma mundurik erdiaren jabe ta agintari zanean, bitariko gisasemeak egozan: batzuk aske edo libre, euren buruen jabe ziran; besteak ez ziran euren buruen jabe, inoren otsein, morroi ta jopu baino.

4.2.5. Peroratio

Guk be geure eguneroko lanaz zerua irabazi geinke; orretarako ardura pizka bat euki bear, besterik ez. Gogo ta biotzak gora jaso; noizik noizera Jangoikoagaz gomutau, Jaunaren aginduari burua makurtu, eta Jaunaren naia betetearren, Jaunari atsegin emotearren, lan egin badaigu, geure Egile, Jabe ta Ugazaba nagusi dogun Jaunak otsein zintzoari lez esango dausku guri be: «Euge serve bone et fidelis..., intra in gaudium Domini tui. Otsein on eta zintzoori, poztu zaite..., zeure Jaunaren zorionera sartu zaite. Ondasun txikietan zintzoa izan zarealako, ondasun andien jabe egingo zaitut. Quia in pauca fuisti fidelis supra multa te constituam».

4.- Eguzkitza, sermoilaria

4.5. Lexikoa

4.6. Gure argitalpena

4.6.1. Banangoak

4.6.2. Sermoiak 134/56

4.7. Bibliografia

4.7.1. Eguzkitzarena

4.7.2. Eguzkitzari buruzkoa

4.8. Eskerrak ematea

4.- Eguzkitza, sermoilaria

4.9. Ondorioak

«Seria molt important, per als doctorands, que hi hagués unes proves, una revàlida que permetés valorar la capacitat d'eloqüència i la capacitar de verbalització d'un professor. Als països protestans han tingut l'enorme sort que, per tradició secular, els professors universitaris han copiat els models de la prédica. A Amèrica i a Anglaterra els professors són habitualment excel·lents pel que fa a aquesta qüestió de la capacitat de comunicació. Són d'una eloqüència extraordinària. L'exegesi bíblica i el sermó, en aquests països tenen una gran importància. La importància d'aquesta tradició es troba no solament en l'àmbit universitari, sinó també en el polític, en el parlamentari..., cosa que aquí no tenim. Al que vol ser professor universitari, l'hauríem d'ensenyar a discursejar. S'ha de saber engrescar els estudiants»